

[hi-fi]

Lyd og forlystelser

Ved en kjøkkenbenk på Skedsmokorset sitter Leif Ernstsens (61) og skrur i hop det mange mener er verdens beste hi-fi-forsterkere.

Knut Selsjord, Elin Høyland (foto)

NØEN FOLK SKAL ha bra stereoanlegg i stuen og betaler pengesummer som andre kjøper eksklusivt biler og leiligheter for. Administrerende direktør Petter Dale i møbelsjauvelkjeden Italian House har for siklet seg å bygge seg eget lydrom i kjelleren i en bolig i Bærum utenfor Oslo – med en eksklusivt utvalgt utrustning designet av svenske akustikk eksperter, et mildt sagt fremtredende lydanlegg på den ene vegg og anslagsvis 2000 plater på den andre. I midten: en sofa. Bærebjelken i Petter Dales eksklusive musikk-anlegg er norskprodusert utstyr av merket Dynamic Precision.

Lyd til en million. – Bøker er oppskrytt, selv om det er det vi har drevet med siden leselyset kom hit til landet. Musikk er mye mer grunnleggende. Det går i kroppen på oss, inkluderer bevegelse og har gjort det siden steinalderen, sier Petter Dale.

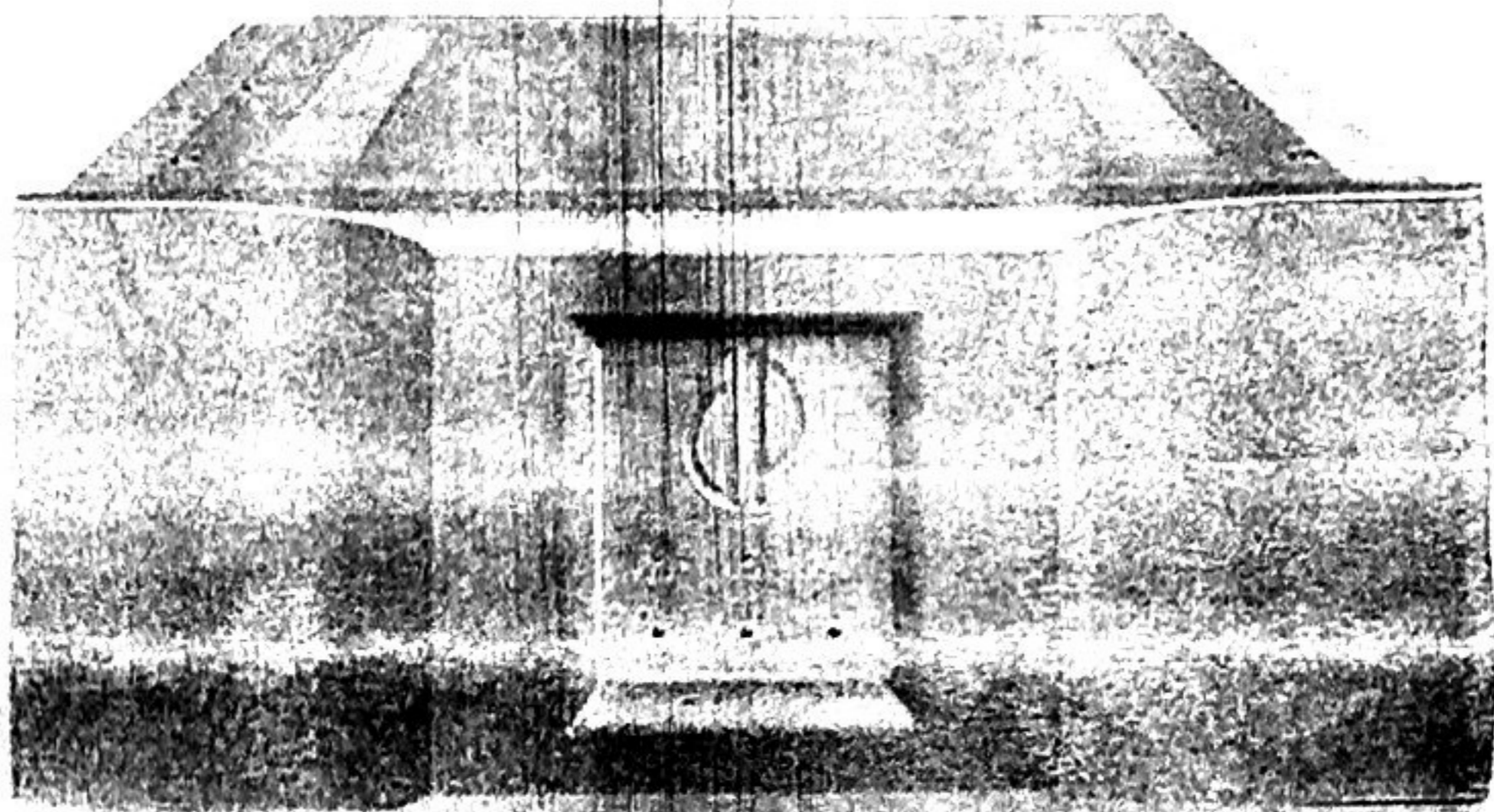
Han sier han har forsøkt å unngå å regne ut hvor mye penger han har lagt i lyd kjelleren sin.

– En liten million, kanskje ... Vanlige lydanlegg slipper gjennom tekst og melodi. Men et kvalitetsanlegg gir en tilleggsdimensjon, som å være på en konsert. Instrumentene gir et trokk i kroppen. Hjernene blir lurt: Den begynner å tro at Bob Dylan er på besøk i stuen. Det oppleves som et stort privilegium, sier Dale, som på fritiden er skribent i hi-fi-entusiastenes eget blad, Fidelity.

En mann fra Senja. Dynamic Precision er apparater konstruert av gründer Leif Ernstsens, opprinnelig fra Senja i Troms. I 1969 ble han produktutvikler i Tandberg Radiofabrikk utenfor Oslo. På 80-tallet hadde han blant annet ansvaret for Tandbergs tuner 3001, som ble verdenskjent. Da Tandberg gikk konkurs i 1985, begynte Ernstsens og kollega Rune Alexandersen å konstruere egne produkter. De startet med et renhetsideal og et krav om absolutt kvalitet. De to mente de skulle klare å lage en hi-fi-forsterker med mindre forvrengning og et klarere og mer detaljert musikkbilde enn andre forsterkeranlegg maktet.

– Allerede på Tandberg begynte vi å gjøre ting som andre veletablerte ingeniører ikke trodde på. Vi hørte forskjeller og forbedringer ut fra ting vi fant på, men problemet var at det ikke fantes noen dokumentasjon på at det var tilfelle. Det var litt som konfliktene mellom naturmedisin og skolemedisin i dag, sier Leif Ernstsens.

Ved kjøkkenbenken. Utover 1990-tallet lagde og solgte Dynamic Precision knallsterke

DP BLANTVENNER. Dynamic Precision A1 koster cirka 60.000 kroner, men går for å være noe av det beste i verden.

Hjernen blir lurt: Den begynner å tro at Bob Dylan er på besøk i stuen

Petter Dale, entusiast

forsterkere som kostet fra drøyt 20.000 kroner til 140.000 kroner stykket. Forsterkerne var montert i tunge, svarte jernkasser helt uten lysende knopper og krom. Den største og dyreste kom i bare 30 eksemplarer, de øvrige i serier på 100.

Fra et bakrom i en industribygning på Skedsmokorset ble det kjøpt inn komponenter for alt en slunken selskapskonto kunne formå. Deretter ble selve produksjonen av for eksempel kretskort satt bort, før det hele ble skrudd og loddet sammen så å si på kjøkkenbenken, i hovedsak av Ernstsens selv og kona. På denne tiden flaggget bransjekolleger som Sony og Panasonic ut av Japan og etablerte nye robotfabrikker med tusenvis av ansatte i lavkostland som Kina og Taiwan.

I 2002 lanserte Dynamic Precision en helt ny effektforsterker, A1. En forbløffet fagpresse fra hele Norden lyttet. I 2002 lyktes det også

Dynamic Precision å ta patent i ti land på selskapets helt spesielle type kretskort som ble brukt i forsterkerutstyr. I dette ligger en anerkjennelse av at Ernstsens og selskapet altså kan sies å ha forbedret forsterkeriet av lyd her i verden.

– Å sende elektriske impulser gjennom en rekke komponenter er den enkleste saken iverden. Noe helt annet er det å få impulsen til å stanse når den skal. Det er derfor du hører at henholdsvis diskant- og basslyden i det meste av hi-fi-forsterkere blir liggende og ringle og rumle nærmest konstant, sier Ernstsens.

En norsk lydbølge. Men Leif Ernstsens har ikke vært alene om å satse på å nå frem til de over gjennomsnittlig lyd- og musikkinteresserte i Norge. Electrocompaniet, med den tidligere rockartisten Per Abrahamsen i spissen, er mest kjent og solgt. Andre merkenavn fra de

LYDVERKET. Petter Dale har bygd sitt eget lytterrom i kjelleren. Veggene er lyddempet til minste detalj, og selv anslår han prisen på herligheten til rundt en million kroner

MESTEREN. Leif Ernstsen i verkstedet på Skedsmokorset. Her skrur 61-åringen sammen forsterkere som får kritikerne til å lytte.

BEATLES-BEAT. Abbey Road Studios, som er eid av plategiganten Emi, kjøpte sist sommer inn fire Dynamic Precisions A1-forsterkere. FOTO: NINARANGØY

siste årene er Hegel, Embla, Doxa og Adyton.

Men Dynamic har alltid vært dyrest. Leif Ernstsen og Rune Alexandersen er ingeniører og innovatører, ikke selgere eller markedsførere eller økonomer. Dynamic Precision har bare omsatt for en drøy million kroner i året de siste tre årene, med tilhørende sekssifrede minusresultater.

- Det har hele tiden vært en målbevisst satsing på eksklusivitet både når det gjelder kvalitet og målgruppe, men det er altfor få mennesker i Norge til å bære en satsing på denne typen produkter. De måtte bli dyre. Bare arbeidet med patentene har kostet oss 300.000-400.000 kroner, sier Leif Ernstsen.

Dermed gikk det på stumpene. Inntil i år.

Ny eier. Nå har elektronikkelskapet Norteam gått inn som hovedeier i Dynamic Precision. Selskapet med 30 ansatte og en omsetning

på 40 millioner kroner årlig produserer kretskort og annen elektronikk på bestilling. Electrolux, produsenter av medisinsk utstyr - og Dynamic Precision har stått på kundelisten.

- Vi har kjent Leif gjennom flere år og synes det han gjør er spennende. Men han ble veldig alene, og han trengte noen å dele risiko med. Vi ser jo at han får bra respons på utstyret sitt, sier Norteam's styreleder Roald Aarset.

Norske hi-fi-produsenter som Doxa og Adyton er i dag lagt ned. Electrocompaniet, som ikke minst takket være referanse på Michael Jacksons plate «Dangerous» oppnådde betydelig eksportresultater på 90-tallet, gikk konkurs tidligere i høst selv om merket fortsatt skal selges videre av nye eiere.

Selger eksklusivitet. Nå sitter den staeste og mest kompromissløse av dem alle, Leif Ernstsen, i sine spartansk utstyrte lokaler på Skeds-

mokorset. En blanding av verksted, lager og oppholdsrom. Modeller av eldre DP-apparater her. En hylle med deler til et eller annet der. Og et par skinnende blanke apparater uten lakk på en arbeidsbenk. Det er dette Ernstsen jobber 12 timer i døgnet med nå: å kontrollere og forberede en helt ny serie forsterkere som han har jobbet med i nær to år. Og Dynamic Precision har også fått til en distribusjonsavtale med landets største forhandler av fint og dyrt hi-fi-utstyr, Oslo Hi-Fi Center.

Dette kan være god timing. Også hi-fi-nerder lever for tiden under en økonomisk høykonjunktur.

- Men vi skal ikke ha overdrevne forhåpninger. Det skal jo ikke finnes så veldig mange håndlagde Jaguarer i verden. High End hi-fi er i grunnen ganske likt markedet for eksklusive biler, sier Roald Aarset.

knut.selsjord@dn.no